

על משחק רבעיגמר הגביע, בין מכבי תל-אביב למכבי רחובות (0:2), כתוב שייע גזר:

אתם מכירים בי טח את הסיפור על הפיל שרצה להרוג גמלה ולא יכול ל- עולה את זה, מפ ני שכמה שהוא לא דרך עליה היא אפי- לו לא הרגישה, עד שלבסוף הוא כבר התעטש מרוב כעס והגמלה טבעה.

רוק שלו. ככה היא הרגשה של קבוצת צמרת כמו מכבי תל-אביב, כשעולה לשחק נגד קבוצת תחתית כמו מכבי רחובות. הי- רחובותים ידעו שאין להם הרבה מה לקחת לסחוט ממכבי תל-אביב ולכן הם שיחקו כמו כאלה שאין להם כבר מה להפסיד, אולי חשבו אפילו להרויח בעזרת נס מהשמיים, כמו שהלך להם במשחקם הקודם נגד מכבי פתח-תקוה.

במסלול

נציג כבוד

למרות שנבחרת ישראל לא תשתתף באליפות אירופה בסופיה (ראה סגירת), תהיה ישראל מיוצגת שם בדרך אחרת. הי- נציג: גבר בלונדי בעל עיני תכלת, שהומון אישית עליי מארגני האליפות, שופט מספר שנים ברשימת שופטי התחרות. אוריאל זמרי, שלמד את מקצועו במשך ארבע שנים בארצות-הברית ושיחק בק- קבוצת ישראליות, נחשב לאחד מארבעת השופטים הטובים בעולם. אחרי סופיה, יסע לריו דה-ז'אנירו, לשפוט באליפות העולם לגנים בכדורסל. כאשר יצא מלוד, לא ליהא אותו איש מעסקי הפורט... לפי חוקי ספורט החובבים יכולה כל קבוצת כדורגל להזמין קבוצה זרה למשחק עמה, ובהודמנות זו גם למישיחקים עם קבוצות אחרות. השבוע, כאשר הגיעה מדינת הי- גביע הצרפתי סולו, כאורחת הפועל פתח- תקוה, התברר לי מכל שלוש המשחקים שנקבעו בתוכנית, לא יהיה אף אחד ממשחקי סולו נגד הקבוצה המימית... בערב מישחק הגביע של הפועל תל-אביב נגד הי- פועל כפר-סבא, בשבת האחרונה, הביע שוער הקבוצה התל-אביבית יעקב חודורוב, שבאותו יום מלאו לו 30 שנה, כי במתנה הוא מצפה מחלוציו שגינשו לו לפתחת תוצאה של 0:3 — כיאה ליום ההולדת ה-30. אחרי משחק מייגע שנגמר ללא הכרעה, והוארך בחצי שעה נוספת, הסתכמה התוצאה ב-0:4 לטובת קבוצת חודורוב. רוב השוער הרביעי, אמרו חברי של חודר- רוב, הוסיפו מקומה לעשור הבא... הפועל תל-אביב רוקם חלום על נסיעה ארוכה לא- נגליה ולאירופה המערבית. שיא הנסיעה יהיה משחק נגד ארטנו, קבוצת הייצוג של הכדורגל האנגלי לקראת סיום זה, ביטל הפועל תל-אביב את הסכמתו הקודמת שי- יאזנצ'יק יאמן את נבחרת ישראל למישחקי הגביע העולמי, הממששים ובאים.

חקירה מיוחדת על השערוריה מאחורי ביטול הנסיעה לסופיה

הכדורסל - לשל?

צניעותו את ברוך שליין, איש הפועל תל-אביב, כמאמן הנבחרת במקום שאלתיאל. ההחלטה הסופית, שנרשמה בפרטיכל הישיבה, קבעה: "לאור החלטת הנשיאות בדבר המאמן אינה יכולה ועדת הכדורסל לקבל על עצמה את האחריות לדרגה המקצועית של הנבחרת, אולם מפאת קוצר הזמן עד לאליפות אירופה, מקבלת הועדה את הצעת החבר יששכר דניאל בקשר למוני ועדה להכנות הטכניות של הנבחרת בהרכב כדלקמן: (1) יששכר דניאל, (2) יעקב שאלתיאל, (3) אברהם זיף. הועדה ממנה את החבר זיף כקפטני הנבחרת."

על מינוי מאמן לא נכתבה בפרטיכל מלה. יעקב שאלתיאל לא ידע על החלטה חמקנית זאת, כאשר פגש את יושבראש התחרות ומסר לו את תשובתו לכתב המינוי שנשלח אליו על-ידי ההתאחדות. על כל פנים הודיע כי הוא מסרב לקבל על עצמו את המינוי. נימוקיו: אי אפשר להקים נבחרת ראוייה לשמה, בזמן הקצר שנשאר עדין לרשותו. אוהדיו של שאלתיאל הגיבו בשתי דרכים על סירובו. היו כאלה ששיבחו אותו על העזות. סוף-סוף לא כל אחד היה מחתר על נסיעה כזאת לחוץ-לארץ, מטעמים ספורטאיים בלבד. אוהדיו האחרים איבדו מהעניין שהיה להם בכל הנסיעה לסופיה. בין אלה נמנו גם מספר עסקנים חשובים. בהתאחדות גרם הסירוב למבוכה. נקראה ישיבת הנהלת ההתאחדות, אליה הוזמנו גם חברי ועדת הכדורסל ושאלתיאל, שנבקש לחזור בו. הוא סרב, מאותם הנימוקים. אך רציין ההשתתפות באליפות אירופה, שקיבל תקיעת סכין בגבו, לא מת עדיין. הועדה ניגשה לבחור מאמן, ב-10 ביוני מסרה את התפקיד לידי יהושע רוזין.

רוזין הוא מאמן חתיק ומסור, העושה ימים כלילות על מירגש הכדורסל של מכבי תל-אביב באימון שחקנים רבים, טירונים כחתיקים, בהקניית יסודות ובהעלאת הכושר. הוא המאמן הישראלי שהביא לכדורסל את מספר השחקנים הגדול ביותר. אולם מלבד המאמן במירגש האימונים, דרוש בכדורסל גם מאמן היודע לנהל תחרות. מצדו של רוזין טענו כי שאלתיאל, העובד כסוכן בבורסת היהלומים, אינו מאמנה הקבוע של שום קבוצה, אלא רק מאמן מדי פעם שגל שהוכשר בידי מאמנים אחרים, יוצא למסעות ואליפויות וקוצר את התהילה שאחרים עמלו למענה.

לזה השיבו חסידי שאלתיאל כי אין הוא יכול, במעמדו כיום, לבזוז את יכולתו והישגיו הספורטאיים, בהחילו לאמן קבוצה נחרתה, שלא תגיע במהרה לתוצאות מיידיות או לנצחונות בולטים. לנבחרת הלאומית יילקח תמיד מאמנה של הקבוצה היותר טובה, דבר שיוציא, במקרה זה, את שאלתיאל מהחשבון לשנים רבות. הם גם טענו כי מאמנה של הנבחרת הלאומית אינו צריך להיות דוקא מאמנה של קבוצה כלשהיא. הבחירה צריכה להיות אובייקטיבית ושאלתיאל כבר הוכיח את עצמו.

מקור המחזה

אשר החליטה ועדת הכדורסל למנות את רוזין כמאמן, הוא הבין כי לפניו עומדת שעת כושר בלתי-חיוורת, היתנה תנאי: להבא ייבחר לאימון הנבחרת אך ורק אדם הפעיל בקביעות בליגות של ההתאחדות. התנאי נקבל. לא היה זמן להמשיך בחיכוכים. עתה, למרות שהנבחרת לא יצאה לסופיה, נשאר התנאי בתוקפו.

אולם גם בחירתו של רוזין לא חיסלה את הסכבת, האינטר- סנטים השונים בהתאחדות בכלל ובמכבי בפרט, נכנסו לפעולה בכל המרץ; החל מחול השדים הגדול, שנשתיים בגילוי דעת מזור של הנהלת ההתאחדות, הטוען כי חוסר תקציב הוא שינוע בעד הנסיעה. נציגי הפועל, עטו על הודמנות, לא היסטו אף לנפח את ממדיה. בפיהם היתה סברה אחרת.

טענו אנשי הפועל: "הממשלה תמכה בנסיעה, לחצה בתוקף לביצועה ואף העמידה סכום של 8000 ל"י, שהוא כשני שלישי הסכום הדרוש. היה אומנם חוסר בעוד אלפיים לירות, אבל גם על מכשול זה מצא הפועל דרך להתגבר. אך אנשי מכבי לא עשו מצידם כל מאמץ מינימאלי, בטענה של חוסר תקציב — גם כשהמודבר היה בערבות בלבד על סך 1000 ל"י."

בתוך מכבי, טענו אנשי הפועל, קיימות שתי קבוצות אינט- רסניטי: האחת תומכת בשאלתיאל והשנייה ברוזין. אנשי שאלתיאל עזרו לפוצץ את המסע בשיקול של "אם לא שאלתיאל — או בכלל לא!"

לרבי הפועל, השהתה מכבי את תשובתה בדבר הערבות הכספיות במשך ארבעה ימים, בגלל המריבות הפנימיות. היא אפילו ניסתה לשלל את רוזין שיוודע כי הנבחרת אינה מוכנה מבחינה מקצועית.

כשנותרו ארבעה ימים בלבד לנסיעה וסגל עדיין לא היה, פנה יושבראש ההתאחדות, איש הפועל ישראל כרמי, טלפונית אל יצחק לוי, סגן מנהל משרד ראש הממשלה וחבר התועיה הממשלתית הבינמשרדית לספורט, שהפעיל כל זמן את הלחץ הממשלתי לקיום הנסיעה. כרמי הסביר ללוי את המניעים לעיכוב ההחלטה הסופית ואילו לוי, שכבר נאמס עליו כל בלבול הראש הזה, הפסיר לבסוף: "תחליטו מה שתחליטו!"

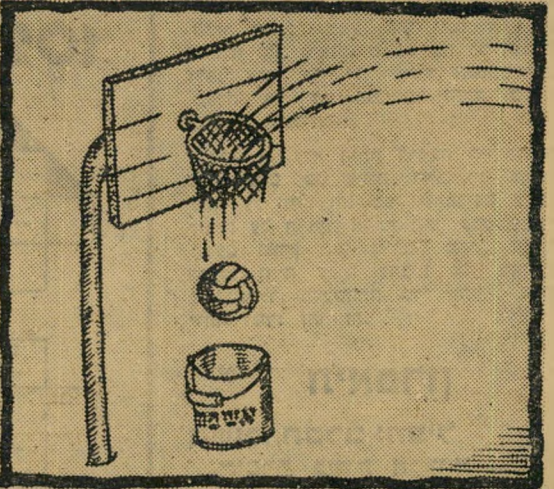
כרמי הודיע את תוצאות שיחתו עם לוי, בשיחה טלפונית, לחיים זיין, שותפו מטעם מכבי בראשות הנהלה. זיין הבין את הדבר כהרפיית הלחץ הממשלתי; אנשי מכבי קפצו על המציאה, לא הסתירו את נכונותם לבטל את המסע לסופיה.

התחוללה סערה, עסקנים איימו להתפטר. אולם כל אלה לא ראו בפרשה אלא סיכסוך אישי מקרי. הם סירבו לפקוח את עיניהם ולהודות כי מה שקרה לא היה אלא סימפטום. כי לא סירובו של שאלתיאל, לא תנאו של רוזין, לא חוסר תקציב — ובודאי לא העדר רמה מקצועית נאותה של הנבחרת — הם שהכשילו את הנסיעה החשובה. הכשילה אותה השיטה עליה בנויה ההתאחדות לספורט בישראל.

א רק חובבי הכדורסל המושבעים ציפו לרגע הגדול שבו תמריא הנבחרת הלאומית לתחרויות אליפות אירופה בכדורסל, שייפתחו השבוע בסופיה, בירת בולגריה. אזרחים רבים, שזכרו את הגאווה הלאומית שמילאה אותם כאשר שמעו, לפני ארבע שנים, על נצחונותיה המזהירים של נבחרת ישראל במוסקבה, התגעעו שוב לליבלובם החדש של זרי הדפנה. גם מארגני האליפות ומשתתפיה לא התייחסו אל ישראל כאל אחת מני רבות. כמה מדינות אף ציפו לקראת ההתמודדות בסופיה. על מנת לגמול לישראל את חרפתן במוסקבה ובאליפות העולם בריו דה-ז'אנירו, שנה לאחר מכן, כי בעולם הספורט, רכשה ישראל שם-הילה נכונת ענף אחד אחר הכדורסל. והנה גודע שמשלחת ישראל לא תצא לסופיה. מאחורי הידיעה המדהימה, הסתתרה פרשה עגומה ומכוערת, אשר רק עסקני הספורט הישראלי היו יכולים לעולה אותה.

גם שני מאמנים אמריקאים

סיבה היתה נעוצה במחלה הממארת, ההורסת נכאדויות את תאי הספורט הישראלי. שם המחלה, "שמור לי ואשמור לך", או, בסלאנג העסקני: "פיפטי-פיפטי", דלקת פרקים פנימית במכבי סיכבה, במקרה זה, את המחלה עוד יותר. אחת הבעיות המתעוררת לפני כל משק כנפי מטוס, היא: מי ינהל את הנבחרת, מי יאמן אותה? בארצות רבות קיים סגל לאומי קבוע ומאמן לאומי קבוע. בישראל אין לא זה ולא זה. בתחרויות מוסקבה וריו דה-ז'אנירו היה מאמן הנבחרת יעקב שאלתיאל, צעיר (35) תל-אביבי חיינו, שחקן מכבי תל-אביב

לשעבר. הוא גם אימן את נבחרת צה"ל שהתמודדו עם צבא צרפת בפאריס ובישראל. אולם לשאלתיאל, למרות הצלחותיו המקצועיות, לא ניתן התואר של מאמן הנבחרת. הוא גם לא היה יחיד. נבחרות ישראליות הופיעו במישחקים בינלאומיים כשמצדי המירגש נותנים את ההוראות מאמנים שונים: יהושע רוזין, מאמנה החתיק (38) של מכבי תל-אביב; ברוך שליין, מאמן הפועל תל-אביב; אליהו עמיאל מהפועל; טובי ראסקין ואלמר ריפליי האמריקאים.

כאשר בא תור הנסיעה לסופיה, קבע הפיפטי-פיפטי כי הפעם תהיה מכבי אחראית לניהול הנבחרת והכנתה להתמודדות. וכאן החלה התסבוכת הפנימית: לשני המועמדים, שאלתיאל ורוזין, זומכים מושבעים באגודת מכבי ובמוסדותיה.

יוערה לא בוטר

עוד לפני חודשיים וחצי קבעה מכבי כי שאלתיאל יהיה מאמן הנבחרת, הסביבה את הבחירה לרוזין, בנוכחות יתר עסקני הכדורסל של האגודה.

באופן טבעי, צריכה היתה ועדת הכדורסל של התאחדות הספורט לאשר רשמית את המינוי, לשלוח לשאלתיאל בהקדם את ההודעה על כך בכתב. אך ההודעה לא נשלחה. הנהלת התאחדות הספורט האיצה בוועדת הכדורסל לסיים את פרשת המינוי ושיגרו המשלחת. אך לוועדה לא בער העניין.

בוועדה זו ישבו, בין היתר, שלושה מאמנים, בעלי עניין אישי בבחירת מאמן הנבחרת. אחד מהם: יהושע רוזין. הסחבת בוועדה הגיעה למדרים כאלה שאפילו הנשיאות הי- מוכבת של ההתאחדות לספורט בישראל החליטה להתערב. על דעת עצמה, קבעה הנשיאות את יעקב שאלתיאל כמאמן הנבחרת לסופיה, מבלי לשתף בהחלטתה את ועדת הכדורסל. היא רק שלחה לה הודעה על המינוי, בצירוף בקשה לירותו הטיפולי. זה היה ב-2 במאי, ששה שבועות לפני מועד שריקת ההתחלה של האליפות.

אולם גם אז לא זכה שאלתיאל בכתב מינוי. המזכיר הטכני של ההתאחדות לא ראה את הדבר כנוגע לו, ואילו ועדת הכדורסל לא מצאה לנחוץ להתכנס אלא כעבור 24 ימים יקרים. רק ב-26 לחודש קיבל שאלתיאל את כתב המינוי.

מה כתוב בפרטיכל?

ועדה התכנסה אותו ערב, וגם אז לא הואילה לומר מלים ברורות. בישיבה זו התעלם רוזין מהחלטת הנשיאות וחשוב מזה לגביו — מהחלטת אגודתו שלו, הציע ברוב